

АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГЕОГРАФИ И РЕГИОНАЛИСТИ (А П Г Р)
ASSOCIATION OF PROFESSIONAL GEOGRAPHERS AND REGIONALISTS (A P G R)

**ДО МИНИСТЪРА
НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ЗА
ИЗГОТВЯНЕ ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА
ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОДГОТОВКА**

**КОПИЕ ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ
ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА УЧЕБНИЯ ПЛАН**

**КОПИЕ ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ЗА СТАТУТ
И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ,
ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ
СПЕЦИАЛИСТИ**

С Т А Н О В И Щ Е

на

АСОЦИАЦИЯТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГЕОГРАФИ И РЕГИОНАЛИСТИ

ОТНОСНО:

Постигане на равнопоставеност на учебния предмет „География и икономика“ в системата на училищната подготовка и спрямо останалите учебни предмети и включване на тематично съдържание от областта на „Географията и икономиката“ в учебния предмет „Гражданското образование“

Уважаеми г-н Министър,

Уважаема/и, г-жо/г-н Председател на работната група по изготвяне на проект на Наредба за общообразвателната подготовка,

Уважаеми дами и господа, членове на работната група,

Изпращаме копия на настоящото писмо до председателите и членовете на посочените други работни групи, защото смятаме, че те трябва да предложат експертни решения по въпроси, които са в значителна степен обвързани с възложените Ви отговорности .

Към настоящия момент в Асоциацията на професионалните географи и регионалисти (АПГР) членуват около 1100 души. Над 85 % от тях са учители по география и икономика в 563 основни и средни училища, функциониращи в 138 селища, включително всички областни центрове и 76 най-големи града на България. Освен това, членове на АПГР са и представители на висши училища, в които се изучават географски специалности.

Обръщаме се към Вас от името на членовете на АПГР. Днес (9 ноември 2015 г.) изразеното в това писмо становище ще бъде подкрепено от училищни и университетски преподаватели по география във всички райони на България чрез символичен протест на работното място под надслов:

"Учителите по география и икономика настояват за равнопоставеност".

Позволяваме си да изразим своето становище в предвидения за обсъждане срок, защото представляваме значителна част от географската колегия в страната. Увереност в това отношение ни дава и чл. 3. (2), т. 9 и т. 11 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Според нас в проекта на Наредба за Общообразователната подготовка значението на учебния предмет „География и икономика“ за формиране от учениците на ключови компетентности в хода на цялостното училищно обучение е силно подценено.

Основен аргумент за нашите искания за равнопоставеност е фактът, че чрез учебния предмет „география и икономика“ се постига съществена част от целите на ЗПУО.

Позволяваме си да Ви обърнем внимание, че учебният предмет „География и икономика“ има важно значение за придобиването не само на ключови социални и граждански компетентности, но и на такива в областите на природните науки, опазването на околната среда, икономическата сфера и устойчивото развитие. Това е напълно достатъчно и изчерпателно посочено в списъка със знания и умения, които ученикът трябва да усвои в резултат на обучението си по предмета (приложение №15 към проекта за Наредба по общообразователната подготовка).

Географията заема особено място в общата система на науките. Тя не може еднозначно да бъде определена нито само като природна, нито само като обществена наука. Например, в някои нормативни документи у нас географията се отнася към природните науки, а според други – географите са специалисти в областта на социалните науки. В Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления географията се отнася към област 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. „Науки за Земята“. Същевременно според Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД 2011 г.) длъжността географ се отнася към група 2630 на специалистите по обществени науки или по-конкретно към код 2632 „Социолози, антрополози и сродни на тях“ с код на три отделно изброени длъжности 6004 „Географ, икономическа

география“, 6005 „Географ, политическа география“ и 6006 „Географ, физическа география“.

В традициите на своето хилядолетно развитие географията винаги е била и си остава едновременно и природна, и обществена наука – наука за взаимодействието на човешкото общество с природата.

*Настояваме за преразглеждане на вече публикувания проект на Наредба за общообразователната подготовка, като **предлагаме**:*

1. *В чл.3,ал.2 на проекта за Наредба по общообразователната подготовка при обвързването на общообразователните предмети със съответни ключови компетентности учебният предмет „География и икономика“ да бъде изрично посочен освен в т. 4, също така и в: т. 3 (отнасяща се и за ключови компетентности в областта на природните науки); т. 7 (за придобиване на умения да се реагира на новости и да се поема отговорност) и т. 9 (умения за подкрепа на устойчивото развитие).*

При изграждането на активна гражданска позиция и предприемаческа култура е необходимо да се усвояват знания и умения за: природната среда (условия и ресурси); демографските характеристики на населението (брой, възраст, квалификация, език, културни и религиозни традиции) в съответния регион; пространствени измерения на икономическата активност в отделните страни и региони и осъзнаване на необходимостта от устойчиво развитие както на глобално, така и на регионално ниво. Овладяването им е предвидено в изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет „География и икономика“ (приложение № 15 към проекта за Наредба по общообразователната подготовка).

2. *Чрез по-конкретни текстове в Наредбата за учебния план да се фиксира равнопоставеното право на учители, които имат учителска правоспособност по история, география и философия, да преподават „Гражданско образование“. Това може да се реализира ефективно в условията на координация с Комисията за изготвяне проект на Наредба за учебния план, както и с Комисията за статут и професионално развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.*

*Основните ни мотиви са свързани с приложение № 17, стр. 4 – област на компетентност: „България, ЕС и процесите на глобализация“. Като конкретно съдържание за придобиване на знания, умения и отношения, свързани с основните ценности и институции на ЕС и тенденциите в глобалния свят, **предлагаме** да бъдат включени основни познания за страните от Европейския съюз, както и да бъдат разгледани Европейските*

АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГЕОГРАФИ И РЕГИОНАЛИСТИ (А П Г Р)
ASSOCIATION OF PROFESSIONAL GEOGRAPHERS AND REGIONALISTS (A P G R)

политики в контекста на членството на България в Европейския съюз, а именно: идеята за ЕС – начало, разширяване; институции, общи политики, механизми, процес на вземане на решения; четирите свободи, мобилност на гражданите; критерии за членство; България и ЕС; европейски фондове.

Според нас е необходимо в предложените Изисквания за резултатите от обучението по учебния предмет „Ггражданско образование“ (приложение № 17 по чл. 5, ал. 1) равнопоставено да се посочат специфични цели и области на компетентност, свързани с тематични области като: Културна, политическа и електорална география; Геоикономика и международни икономически отношения; Регионално развитие, териториално устройство и местно самоуправление; Геоекология и опазване на околната среда; Рекреация и туризъм; Европейска интеграция и странознание.

Уважаеми дами и господа,

Надяваме се да оцените значимостта на нашите доводи и предложения!

Позволете ни да изразим готовността си за делова среща, прагматично обсъждане и ефективно решаване на поставените от нас въпроси и проблеми!

С уважение !

София, 09.11.2015г.

Доц. д-р Марин Русев,
председател на Асоциацията на
професионалните географи и регионалисти

Информация за контакт: 029308419; 0888247942; apgrusev@gmail.com